

SZOCIÁLIS SZAKMAI TERÜLET

Szociális ismeretek tanára Szakképzettség:	szociális ismeretek tanára
Szakért felelős kar:	Egészségtudományi Kar
Szakfelelős neve:	Rusinné Prof. Dr. Fedor Anita
Képzési hely(ek) munkarenddel:	Nyíregyháza – levelező
1. Szakterületi képzés képzési területének megfelelő szakirányú alapképzési szakokról felvett hallgatók képzése	
Képzési idő:	3 félév
Kreditek száma:	90
Összes kontaktóra száma	404 óra
Szakmai gyakorlat	70 óra
1/A. Szakterületi képzés képzési területének megfelelő szakirányú alapképzési szakokról fel-vett hallgatók képzése 50 hónap közoktatásban szerzett gyakorlat megléte esetén	
Képzési idő:	2 félév
Kredit száma:	60
Összes kontaktóra száma:	299 óra
Szakmai gyakorlat:	50 óra
2. Nem tanári mesterképzési szakkal vagy osztatlan szakkal párhuzamosan vagy mesterfokozatot követően megszerezhető tanári szakképzettség	
Képzési idő:	2 félév
Kredit száma:	60
Összes kontaktóra száma:	295 óra
Szakmai gyakorlat	50 óra
3. Újabb oklevelet adó tanárképzés	
3/A. Tanárszakon szerzett oklevéllel felvett hallgatók képzése	
Képzési idő:	4 félév
Kredit száma:	120
Összes kontaktóra száma:	420 óra
Szakmai gyakorlat	70 óra

Szociális ismeretek szak képzési és kimeneti követelményei

1. Az 1. melléklet 2. pontjában foglaltakra tekintettel a szakképzettség oklevélben szereplő

- magyar nyelvű megjelölése: okleveles szociális ismeretek tanára

- angol nyelvű megjelölése: Teacher of Social Studies and Social Care

2. A képzési idő

- az 1. § b) pontja szerinti képzésben 4 félév;
- az 1. § c) pontja szerinti képzésben 2 félév.

3. A képzés célja az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában vagy szakképző intézményben a szakmára felkészítő szakmai oktatásban, szakképesítésre felkészítő szak-mai képzésben a szakmajegyzék szerinti ágazat - egészségügy és szociális gondoskodás képzési terület - szakmaiban a szociális szakmai tárgyak tanítására, a szakképző intézmény pedagógiai feladatainak, tervezési és fejlesztési feladatainak végzésére képes tanárok képzése, továbbá a tanulmányok doktori képzésben való folytatására történő felkészítése.

4. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák

4.1. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés *b)* és *c)* pontja tekintetében a tanári tudás, képességek, attitűd (viszonyulás): a 2. mellékletben meghatározott ismeret, képesség, attitűd.

4.2. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdés *a)* pontja tekintetében

4.2.1. A szociális ismeretek tanárának szakterületi tudása, képességei, attitűdje (viszonyulása)

A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesítésének figyelembevétele területén

a) tudása

- Ismeri a szociális képzési ágazathoz tartozó szakmai tárgyak által közvetített fogalmakat, azok kialakulásának életkori sajátosságait, a tanulók fogalomrendszerének fejlesztésében játszott szerepét.
- Ismeri a szociális szakmai szaktárgyak tanítása-tanulása során fejlesztendő speciális kompetenciákat, ezek fejlesztésének és diagnosztikus mérésének módszereit.
- Tisztában van a szociális szakmai tárgynak a tanulók személyiségfejlődésében betöltött szerepével, lehetőségeivel.
- Meg tudja határozni a szociálpolitikai beavatkozást igénylő problémákat.
- Ismeri az egyének és családok társadalmi helyzetét meghatározó környezeti, az életmódból fakadó, illetve a szociális helyzetük miatt segítségre szoruló egyének, csoportok élethelyzetéből származó negatív hatásokat.
- Ismeri a tanulók pedagógiai megismerésének módszereit.
- Ismeri a pedagógiai folyamatok és a tanulók értékelése, elemzése hatását a tanulók személyiségfejlődésére.

b) képességei

- Képes a szakmai tantárgyak speciális összefüggéseivel, fogalmaival kapcsolatos egyéni megértési nehézségek kezelésére.
- Képes a különböző adottságokkal, képességekkel, illetve előzetes tudással rendelkező tanulók tanulásának, fejlesztésének megfelelő módszerek megválasztására, tervezésére és alkalmazására, a pályaaorientáció segítésére, a pályaválasztási tanácsadásra, a pályakövetés feladatok ellátására.
- Képes a tehetséges, a nehézségekkel küzdő vagy a sajátos nevelési igényű, a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, valamint a tantárgyaiban egyéni bánásmódot igénylő tanulókat felismerni, hatékonyan fejleszteni és a többi tanulóval együtt differenciáltan nevelni, oktatni, számukra differenciált bánásmódot nyújtani.
- Képes a szakmai tantárgyakban rejlő értékorientált személyiségfejlesztési lehetőségeket kihasználni, a tanulók önálló ismeretszerzését segíteni.
- Képes az oktatási-nevelési módszerek alkalmazása során az egyének és családok társadalmi helyzetét meghatározó környezeti, valamint az életmódból fakadó, illetve a szociális helyzetük miatt segítségre szoruló egyének, csoportok élethelyzetéből származó negatív hatások oktatására.
- Képes a szociálpolitikai beavatkozási szintek és módszerek oktatására.
- Képes a pedagógiai folyamatokat és a tanulók személyiségfejlődését folyamatosan értékeli, elemzi.

c) attitűdje

- Demokratikus értékelkötelezettséggel és felelősségtudattal rendelkezik, kész a sajátjától eltérő értékek elfogadására, nyitott mások véleményének megismerésére és tiszteletben tartására.
- Képes a tanulók egyéni sajátosságait figyelembe venni, tiszteletben tartja a tanulók személyiségét, a családok nevelési szokásait és törekvéseit, támaszkodik az ezekben fellelhető értékekre.

A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése területén

a) tudása

- Ismeri az emberrel, a társadalmi változásokra vonatkozó, valamint az oktatás társadalmi-gazdasági szerepével kapcsolatos meghatározó tudományos ismereteket.
- Ismeri az oktatás környezetét, valamint a szociális ellátásokat alapvetően meghatározó jogszabályokat.
- Ismeri a csoport, a csoportfejlődés és a közösségek pszichológiai, szociológiai és kulturális sajátosságait, az esélyteremtési lehetőségeket.
- Ismeri a csoportok és a tanulók társas helyzetére vonatkozó fontosabb feltáró módszereket.

- Ismeri a közösség kialakítását, fejlesztését elősegítő pedagógiai módszereket.
- Ismeri a társadalmi hátrányokból, az egyének életmódjából és a családok diszfunkciójából fakadó problémák megoldására vonatkozó módszereket, a szociális helyzet javítására vonatkozó egyéni és társadalmi normákat.
- Ismeri a fenntartható fejlődéssel, a médiatudatossággal, a digitális technológiák használatával kapcsolatos ismeretek átadásának lehetőségeit.

b) képességei

- Képes a konfliktusok megelőzésére és adott esetben hatékony kezelésére.
- Képes aktívan közreműködni a csoporttagok közösség iránti elkötelezettségének, felelős, aktív szerep-vállalásának kialakításában.
- Képes a tanulókat helyi, nemzeti és egyetemes emberi értékek elfogadására nevelni.
- Képes értelmezni és felhasználni azokat a társadalmi-kulturális jelenségeket, amelyek befolyásolják a tanulók esélyeit, iskolai, illetve iskolán kívüli életét.
- Képes az iskolai és osztálytermi toleráns, esélyteremtő légkör megteremtésére.
- Képes a tanulócsoportok szerveződésének, dinamikájának szakszerű feltárására.
- Képes a közös munkát segítő osztálytermi rend és tanulási környezet megteremtésére.
- A gyakorlatok megismerésével képes prevenciós programok tervezésére, kidolgozására és a szakképzésben történő alkalmazására.
- Képes a szociális szakképzés során a szakmai identifikáció kialakítására, a pályaszocializációra, az attitűdformálásra, a kooperatív tanulási kultúra fejlesztésére.
- Képes a fenntartható fejlődéssel, a médiatudatossággal, a digitális technológiák használatával össze-függésben felmerülő legfontosabb aktualitások megértésében segíteni a tanulókat.

c) attitűdje

- Rendelkezik a pedagógusi, nevelői szerep ellátásához szükséges segítő és fejlesztő beállítódással, kellő szintű toleranciával, empátiával.
- Érzékeny a hátrányos társadalmi helyzetből, a szegénységből, az előítéletektől övezett kisebbségi létből fakadó nehézségekre.
- Személyes példájával és a közösségi viszonyok szervezésével hozzájárul ahhoz, hogy a tanulók nyitottá váljanak a demokratikus társadalomban való aktív részvételre, a helyi, nemzeti, európai és egyetemes emberi értékek elfogadására.
- Az igazságérzet, az igazságosság, a méltányosság, a szolidaritás, a szubszidiaritás, a közjó és a közösségiség erkölcsi elveinek megfelelő gondolkodásmód jellemzi.

A szakmódszertani és a szaktárgyi tudás területén

a) tudása

- Ismeri a szociális ágazatot meghatározó szakterületet és megérti, közvetíti a szakértelem és a műveltség, a tanulhatóság, a tudás szakmai és a hétköznapi életben való alkalmazása közötti összefüggéseket.
- Ismeri a szakképzés alapvető dokumentumait, jogszabályait.
- Ismeri a szakképzés szakmajegyzékét.
- Ismeri a szociális szakképzés ágazati alapoktatásának és szakirányú oktatásának cél- és feladatrend-szerét.
- Ismeri a képzési és kimeneti követelmények alapján kiadott programtantervet.
- Ismeri a szakképző intézménynek a szociális szakmák képzési és kimeneti követelményekre, a programtantervekre épülő szakmai programját.
- Ismeri a szakirányú oktatás kereteit a szociális ágazatban.
- Ismeri a képzési és kimeneti követelmények alapján a vizsgatevékenységek és a szakmai vizsga értékelésének szempontjait.
- Ismeri a szakmai képzéshez kapcsolódó programkövetelmény nyilvántartásba vételének, módosításának eljárását, a szakmai képzés képzési programja készítésének tartalmi követelményeit.
- Ismeri a szakmai program kötelező és a nem kötelező foglalkozásokon megtanítandó és elsajátítandó tananyagát, az ehhez szükséges kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható foglalkozások kereteit.

b) képességei

- Képes a szociális ágazat szakmaiban a szociális szakmai tárgyak oktatására.
- Alkotó módon részt tud venni a szakképző intézmény szakmai programjának kidolgozásában, megvalósításában.
- Képes a programtantervben meghatározott tanegységek képzési módszereinek tanítás során történő alkalmazására.
- Képes szakszerűen kifejezni magát szóban és írásban.
- Képes az általános pedagógiai-pszichológiai képzésben tanult módszerek, eljárások szaktárgyi alkalmazására, a különböző tudásterületek közötti összefüggések, kapcsolódások, átfedések és egymásra hatások felismerésére, a szaktárgyi integráció megvalósítására.
- A megszerzett ismereteket kreatív, innovatív módon alkalmazza és bővíti, azt képes a társterületekkel integráltan használni.
- Képes a szakképzésben a tanulók személyiség fejlesztéssel kapcsolatos feladatainak ellátására.

- Képes a kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységre.

c) attitűdje

- Megfelelő önismerettel rendelkezik.
- Nyitott az oktatás területén, illetve a szociális ágazatban megjelenő fejlesztések, új eljárások és mód-szerek iránt, törekszik azok megismerésére.

A pedagógiai folyamat tervezése területén

a) tudása

- A tanításban is képes a szociális szakmák képzési és kimeneti követelményeinek és a programkövetelmények nevelési céljainak érvényesítésére.
- Ismeri a szociális szakma tárgyainak követelményeit, a szakmára felkészítő szakmai oktatás és a szak-képesítésre felkészítő szakmai képzés tartalmi szabályozását.
- Ismeri a szakmai tárgyak tanítása-tanulása során felhasználható információforrásokat, a digitális tan-könyveket, taneszközöket, tanulásszervezési módokat.
- Ismeri a tanítás-tanulás különböző formáit, mind általános, mind pedig szociális szakképzés szaktárgyi vonatkozásában.
- Ismeri a tanulói tudás különböző formáit, szerveződésének, a fogalomrendszerek, készségek és képességek fejlődési törvényszerűségeit.
- Ismeri a szakképző intézmények minőségirányítási rendszerének elveit.
- Ismeri a tanulói teljesítményekre ható pszichológiai, társadalmi és kulturális tényezőket.

b) képességei

- Képes pedagógiai munkájának megtervezésére a szakmai program szintjén.
- Képes a tanítandó tartalmak meghatározására, strukturálására, logikai felépítésére, a tanulók számára szükséges tananyagok, taneszközök, információforrások, tudáshordozók, valamint a tartalmaknak meg-felelő alternatív tanítási módszerek és számonkérési formák megválasztására.
- Képes a tervezés során a kollégákkal, illetve a tanulókkal együttműködni; a taneszközöket és egyéb tanulási forrásokat elemezni, kiválasztani (különös tekintettel az infokommunikációs technológiára); a pedagógiai és tantárgyi célokhoz, az adott szituációhoz alkalmazkodva kreatívan, különböző változatokban gondolkodni, terveit reflektív módon elemezni, értékelni.
- Képes források, autentikus szövegek felkutatására, recepciójára, felhasználására.

c) attitűdje

- Rendelkezik a magyar és idegen nyelvű szakirodalom, az idegen nyelvű források olvasásának, interpretációjának, reflexiójának képességeivel.

- A pedagógiai tervezés során együttműködik az iskola más munkatársaival, a szülőkkel, a szakmai gyakorlatokat lebonyolító intézményekkel és a tanulók életében szerepet játszó más szakemberekkel, szervezetekkel.

- Nyitott új tanítási módszerek és eljárások kidolgozására, tudományos eszközöket alkalmazó kipróbálására és az eredmények szakszerű értékelésére.

A tanulás támogatása, szervezése, irányítása területén

a) tudása

- Ismeri az általános pedagógiai-pszichológiai képzésben tanult módszerek, eljárások szaktárgyi alkalmazásának speciális szempontjait, lehetőségeit.

- Ismeri a szakmai tantárgyak tanítása-tanulása során kialakítandó speciális kompetenciák fejlesztésének módszereit.

- Ismeri a szakma tantárgyainak oktatása során alkalmazható motivációs lehetőségeket.

- Ismeri az egész életen át tartó tanulásra felkészítés jelentőségét.

b) képességei

- Képes nyugodt, biztonságos és az eredményes tanulást támogató tanulási környezet megszervezésére. Képes az érdeklődés, a figyelem folyamatos fenntartására, a tanulási nehézségek felismerésére.

- Képes a szakmai tárgy speciális összefüggéseivel, fogalmaival kapcsolatos megértési nehézségek fel-ismerésére és kezelésére.

- Képes a hagyományos és az információs-kommunikációs technikákra épülő eszközök, digitális tan-anyagok hatékony, szakszerű alkalmazására.

- Képes az egész életen át tartó tanulás képesség-rendszerének megalapozására, technikáinak gyakorol-tatására.

- Képes a szakmai továbbképzés, az önképzés iránti igény és a tanulói önértékelés fejlesztésére.

- Képes részt vállalni az iskola szervezetfejlesztési, innovációs és minőségfejlesztési munkájában.

c) attitűdje

- Empatikus, amelynek alapja, hogy minden tanuló egyedi és komplex tudáskonstrukcióval és kapcsolódó emóciókkal rendelkezik.

A pedagógiai folyamatok és a tanulók értékelése területén

a) tudása

– Szakszerű tudása van az értékelés funkcióiról, folyamatáról, formáiról és módszereiről.

– Ismeri a szaktantárgy tanítása-tanulása során elsajátított ismeretek és fejlesztendő kompetenciák mérésére, értékelésére alkalmas sajátos módszereket, eszközöket.

b) képességei

– Képes az értékelés különböző céljainak és szintjeinek megfelelő értékelési formák, módszerek meghatározására, az értékelés eredményeinek felhasználására.

– Képes a diagnosztikus és fejlesztő értékelés eljárásait rutinszerűen alkalmazni.

– Képes a tanulók számára fejlődésükről, az önértékelést és önbecsülést elősegítő módon a rendszeres és alapos visszacsatolást biztosítani.

– Képes céljainak megfelelően az értékelés eszközeinek megválasztására vagy önálló eszközök elkészítésére.

– Képes a szakképzés különböző szintjeinek megfelelő értékelési formák és módszerek meghatározására, az értékelés eredményeinek felhasználására.

c) attitűdje

– Reálisan ítéli meg az oktató szerepét a fejlesztő értékelés folyamatában.

– Elkötelezett a tanulást támogató értékelés mellett.

– Nyitott az új értékelési formák és eljárások megismerésére és alkalmazására.

A kommunikáció, a szakmai együttműködés és a pályaidentitás területén

a) tudása

- Ismeri a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások területére és a gondozói tevékenységre jellemző sajátos interperszonális kapcsolatokat és kommunikációs formákat.

- Ismeri a tanulók kommunikációs felkészültségével kapcsolatos mérési módszereket, eljárásokat.

- Ismeri az osztálytermi kommunikáció sajátosságait.

- Tájékozott a szülőkkal és a pedagógiai munkáját segítő különféle szakemberekkel, szakmai intézményekkel való együttműködés módjairól.

- Ismeri a pedagógus szakma jogi és etikai szabályait, normáit.

- Ismeretekkel rendelkezik a reflektív gondolkodás szerepéről a szakmai fejlődésben, a továbbképzés lehetőségeiről, a lelki egészség megőrzésének elméleti és gyakorlati módszereiről.

- Tájékozott a szakterületéhez és az oktatói munkához kötődő információs forrásokról, szervezetekről.

b) képességei

- Képes a tanulókkal a kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő kapcsolatrendszer megteremtésére, az együttműködési elvek és formák közös kialakítására, elfogadtatására.
- Szakmai szituációkban képes szakszerű, közérthető, nyílt és hiteles kommunikációra a diákokkal, a szülőkkel, a szakmai tárgyaknak megfelelő szakterületek képviselőivel, a szakirányú oktatás szereplőivel, az iskolai és iskolán kívüli munkatársakkal.
- Képes pedagógiai tapasztalatait és nézeteit reflektív értelmezésére, elemzésére, értékelésére.
- Jól tájékozódik a pedagógiai és szakmai tárgyak szakirodalmában.

c) attitűdje

- Nyitott a konfliktushelyzetek, problémák feltárására, illetve, hogy megoldás érdekében szakmai segítséget kérjen és elfogadjon.
- Kész együttműködni a szakmai tárgy, valamint más szaktárgyak tanáraival.
- Kész részt vállalni a szakmai tárggyal kapcsolatos fejlesztési, innovációs tevékenységben.
- Törekszik önismeretének, saját személyiségének fejlesztésére, testi-lelki egészségének megőrzésére.

Az autonómia és a felelősségvállalás területén

- Képes szakmája, a szaktárgyainak tanításával, tanulásirányításával kapcsolatos átfogó, megalapozó szakmai kérdések átgondolására és az ide vonatkozó források alapján megfelelő válaszok kidolgozására.
- A szakmáját megalapozó nézeteket felelősséggel vállalja.
- Nyitott a szociális szakma területén zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére és elfogadására, alkalmazására.
- Együttműködés és felelősségvállalás jellemzi szakmájával, szakterületével, illetve azok képviselőivel kapcsolatban.
- Egyenrangú partner a szakmai kooperációban.
- Képes a társadalmi és szakmai környezet által preferált értékek közvetítésére, az értékekkel összehangolt autonóm életvezetési stratégiák kialakítására.
- Felelősséggel vállalja és képviseli a szociális szakma értékrendjét, képviseli az adott szakterület etikai kérdéseit, nyitottan fogadja a szakmailag megalapozott kritikai észrevételeket.
- Munkájában elkötelezett.

4.2.2. A szakképzettséghez vezető szakterületek és sajátos szakmódszertani (diszciplináris és interdiszciplináris) tantárgy-pedagógiai ismeretek

4.2.2.1. Szakterületi ismeretek

az 1. § b) pontja szerinti képzés tekintetében: legalább 15 kredit

- az alapképzésben megszerzett szakterületi ismereteket bővítő ismeretek;
- a szakmajegyzék szerinti szakma képzési és kimeneti követelményeiben és a programtantervében meg-határozott, valamint a szakma ágazata szerinti ágazati alapo-zó ismeretek, továbbá a közismereti keret-tantervben meghatározottak átadáshoz szükséges ismeretek.

A szociális munka és szociálpedagógia alapképzési szakokon megszerzett szakterületi ismereteket bővítő ismeretek:

- Szociális jogi, közigazgatási, szervezési és menedzsment ismeretek: az oktatási rendszerben a köznevelés, a szakképzés, a felnőttoktatás rendszerének szabályozása, családjog, gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló jog, esélyegyenlőség joga, munkavégzés jogi szabályozása, család és élet-mód, jóléti nagyrendszerek és lokális ellátások, a szociális segítség etikája.
- A szociális szakmák képzési és kimeneti követelményeinek és a programkövetelmények ismerete.
- A szociális szakképzési és továbbképzési rendszer ismerete.
- A szociális szakmákhoz tartozó tantárgyak tanítása-tanulása során alkalmazható tankönyvek, taneszközök, oktatási segédletek ismerete és alkalmazása.
- A tanári munka hatékonysága, a tanár társadalmi, gazdasági és szakmai kapcsolatrendszere, helye az iskolai és az iskolán kívüli nevelő, oktató közösségekben.
- A szociális oktatás, szakképzés rendszere és kapcsolódása más oktatási területekhez, más ágazatok-hoz. A szakképzés új irányainak, aktuális problémáinak megismerése. Felnőttoktatással kapcsolatos ismeretek.
- A szociálpolitikai beavatkozást igénylő problémák mikro- és makrokörnyezeti feltételrendszerére vonatkozó elméleti és gyakorlati ismeretek, fejlesztési módszerek.
- A hatékony kommunikáció módszerei tudatos alkalmazásának ismeretei a szociális ellátásban tipikus interperszonális helyzetek kezelésére.
- Társadalomtudományi és pedagógiai kutatási ismeretek.
- A szakképzésben hasznosítható oktatástechnikai eszközök, korszerű információs és kommunikációs technológiák ismeretei.
- A tanári szakképzettségnek megfelelő szociális szakmák speciális szaktantárgyai tanításának metodikai, didaktikai ismeretköre.

4.2.2.2. Szakmódszertani (interdiszciplináris tantárgy-pedagógiai) ismeretek

- A szociális szakmák képzési és kimeneti követelményeinek, programtantervének ismerete. A programtantervek tanegységeinek metodikai ismeretei és tanítási gyakorlata.

- Tudásterületek közötti összefüggések, a különböző tudományterületi, szaktárgyi tartalmak integrációjának lehetősége.
- Az információszerzéshez, az információ értelmezéséhez, elrendezéséhez és feldolgozáshoz szükséges alapvető (szövegértési, logikai, informatikai) módszertani ismeretek
- A szakmai oktatás tanítása-tanulása során alkalmazható tankönyvek, taneszközök, oktatási segédletek ismerete és alkalmazása.
- Mérési és értékelési eljárások, a képesség- és készségfejlesztés, a tanulási motivációk lehetőségei és módszerei.
- A tanári munka hatékonysága, a tanár társadalmi, gazdasági és szakmai kapcsolatrendszere, helye az iskolai és az iskolán kívüli nevelő, oktató közösségekben.
- A szakmódszertan hazai és nemzetközi eredményei, szakirodalma, aktuális kérdései. Az adott szakterület társadalomban betöltött szerepe, a szaktárgy tanításának feladatai a tanulók személyiségfejlődésének és gondolkodásfejlesztésének segítésében.
- A felnőttoktatás pedagógiai, szociológiai, pszichológiai módszerei és intézményei.
- A tanuló önálló munkájára alapozott elméleti és gyakorlati oktatás: távoktatás, tréningek, atipikus tanítási módszerek. A tutor, a mentor és a tereptanár feladatai és kapcsolata a gyakorlati képzéssel, a gyakorlati képzés követelményeivel.
- Szociális készségek, érzelmi intelligencia fejlesztése, megismertetése és tudatosítása, a kreatív problémamegoldások módszertana: konfliktuskezelési technikák.
- A gyakorlati készségek fejlesztésének általános módszertana.
- A kapcsolatteremtési technikák, kapcsolattartási technikák, segítő technikák, problémamegoldó stratégiák, szociális készségek fejlesztése, megismertetése, tudatosítása és fejlesztése.

Gyakorlatok

Az iskolai gyakorlatok magukban foglalják az általános tanári és az adott tanári szakképzettséghez, a tanári szerepkörökhöz kapcsolódó gyakorlati ismeretek szerzését, képességek, attitűdök megismerését, gyakorlását, a munkahely világával (iskolai élet, iskolavezetés, szülőkkal való kommunikáció, tanulók-kal való egyéni foglalkozás, együttműködés) való ismerkedést, alapjártasság szerzését a tanítási, tanulási, nevelési folyamatok értékelésében, a szakmai fejlesztésekben.

Az iskolai gyakorlatok formái:

az összefüggő egyéni iskolai gyakorlat a képzésben szerzett elméleti ismeretekre és gyakorlati tapasztalatokra épülő, gyakorlatvezető mentor és felsőoktatási tanárképző szakember folyamatos irányítása mellett köznevelési intézményben, felnőttképzést folytató intézményben végzett gyakorlat. Az iskola és benne a tanár komplex oktatási-nevelési feladatrendszerének elsajátítása, illetve az iskolát körülvevő társadalmi, jogszabályi környezet, valamint a köznevelési intézményrendszer megismerése.

Területei:

- a szaktárgyak tanításával kapcsolatos tevékenységek,
- a szaktárgyak tanításán kívüli oktatási, nevelési alaptevékenységek,
- az iskola, mint szervezet és támogató rendszereinek megismerése.

A gyakorlatok teljesítésére kizárólag a Debreceni Egyetem gyakorló- és partneriskoláiban kerülhet sor.

Záróvizsga

A záróvizsga részei:

- Felelet a pedagógia-pszichológia témaköréből.
- Felelet a szakmódszertan témaköréből.

A záróvizsga akkor eredményes, ha minden részjegy legalább elégséges, különben a szóbeli vizsga érdemjegye elégtelen. Ebben az esetben a következő vizsgaidőszakban csak az elégtelen érdemjegyű rész-terület(ek)et kell pótolni.

A szociális ismeretek tanára mesterképzésben a záróvizsga része a képzés során készült, a szakmai gyakorlatokat is bemutató és feldolgozó, a tanárjelölt felkészülését, saját fejlődését értékelő dokumentum-gyűjtemény, portfólió, amely a tapasztalatok neveléstudományi szempontú, tudományos alaposságú be-mutatása, elemzése és értékelése. Bizonyítja, hogy a hallgató képes önreflexióra, a képzés különböző területein elsajátított tudását integrálni és alkalmazni, a munkája szempontjából meghatározó tudományos, szakirodalmi eredményeket, továbbá a tanítás vagy a pedagógiai feladat eredményességét értékelni.

A tanári záróvizsga minősítése az alábbi részjegyek egyenlő súllyal vett átlaga két tizedesre kerekítve:

- portfólióvédelem,
- pedagógia-pszichológia felelet,
- szakmódszertani felelet.